

505

Γ' ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ
‘ΑΤΕΛΙΕ, ΚΑΡΑΓΕΩΡΗ 8
3-27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1937

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΑ “ΧΡΟΝΙΚΑ”

Ε Ν Ω Σ Ι Σ
“ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ,,

Γ' ΕΚΘΕΣΙΣ
ΑΙΘΟΥΣΑ “ΑΤΕΛΙΕ,,

3-27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1937

“ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ,,

Ενας πραγματική ή εύχαριστηση πού αισθάνομαι τη στιγμή τούτη πού πρόκειται για το ποιητήσω τὸν ἀναγνώστη μου ἀντίκρυ σὲ μιὰ κίνηση καὶ μιὰ προσπάθεια, ἵκανη γὰ ξυπήσει τὸ καλύτερο μέρος τῆς προσοχῆς του. Οἱ «Ἐλεύθεροι Καλλιτέχναι», ποὺ δργανώνουν σήμερα τὴν τρίτη χρονιάτικη ἔκθεσή τους καὶ παρουσιάζονται γι ἄλλη μιὰ φορὰ σὸδεύτερο κοινό, πρόθυμοι γὰ δεκχοῦν καὶ τὴν ἐπίκριση καὶ τὸν ἔπαινο μὲ τὴν ἐπίδαι, πῶς ἡ πρώτη θὰ εἰναι καλόπιστη κι ὁ δεύτερος εἰλικρινής, δὲν ἀποτελοῦν «κλίκα», «σοχολή» ἢ καθαρὰ ἐπαγγελματική δργάνωση. Ο σκοπὸς τους πάει μακρύτερα καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς κινήσεως ποὺ δημιουργοῦν συνταριάζει τὰ στοιχεῖα τῶν καθαρὰ πνευματικῶν ἀναζητήσεων μὲ τὴν σέρεα αἰσθηση τῆς πραγματικότητος. Ή δργάνωση συγκροτήθηκε τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1934. Ο Μίκης Ματσάκης, ὁ Εδύ. Γκικάδης, ὁ Δ. Δάδης, ὁ Άλ. Κοντόπουλος, ὁ Δ. Φερεγγίνος, ὁ Α. Κεραμίδης, ἡσαν ἀπὸ τοὺς ἰδρυτές της. Τὸν καὶ ρὸ ποὺ ἔκλεισε τὴν πρώτη χρονιά τῆς ζωῆς της τὰ μέλη τῆς εἶταν εἰνοὶ ἔνα. Στὸ κλείσιμο τοῦ δεύτερου χρόνου εἶχαν γίνει τριάντα τέσσερα. Σήμερα εἰναι πενήντα ἔνα. Παρουσίασε τοὺς καρποὺς τῆς προσπαθείας της σὲ δυδ ἐκθέσεις: ἡ πρώτη ἔγινε στὸν «Παρνασσό» στὸ 1935 (23 Μαρτίου—15 Ἀπριλίου), ἡ δεύτερη στὴν αίθουσα Στρατηγοπούλου, στὸ 1936 (18 Μαρτίου—5 Ἀπριλίου). Ξανακοίταξα τὶς τελευταίες τοῦτες μέρες τὸ δέρμα τῆς ψηφιαρίτιδας καὶ τὰ σημειώματα ποὺ δημιουργήκανε σ' ἐφημερίδες καὶ περιεδικὰ ἔξ αφορμῆς τῶν δύο αὐτῶν ἐκθέσεων. Δὲ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ πῶ κακὸ λόγο, μὰ νομίζω, πῶς τὸ περιεχόμενο τῶν δρθρῶν καὶ τῶν σημειωμάτων αὐτῶν δείχγει μὲ βέβαιο τρόπο, πῶς δὲν εἰναι ἀχρηστὸ τὸ σημερινό μου προσόμιο. Εἶναι ὥφελιμο νὰ λέγωνται κάποτε κάποτε μερικὰ ξεκαθαρισμένα πράγματα. Καὶ τὰ πιὸ ξεκαθαρισμένα, ποὺ θὰ εἴχε νὰ πεῖ κανεὶς γιὰ τοὺς «Ἐλεύθερους Καλλιτέχνες» εἰναι τοῦτα τὰ δυό, κυριώτατα: πῶς ἡ δργάνωση ἰδρύθηκε, γιὰ νὰ καθοδηγήσει φιλικὰ τοὺς νέους τεχνίτες μας, νὰ τοὺς προσφέρει μὲ κάθε τῆς δύναμη καὶ κάθε τῆς ἐφόδου τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς χαρούμενης καὶ ἐλεύθερης δημιουργίας, ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς πραγματικῆς συναδελφώσεως, καὶ γιὰ νὰ πολεμήσει δυδ ἀπὸ τὶς χειρότερες μάστιγες τῆς καλλιτεχνικῆς μας ζωῆς: τὸν ἀνούσιο, μικρόχαρο καὶ συμβατικὸ ἐπαγγελματισμὸ καὶ τὴν ματαιόδοξην καὶ δλωσδιόλου ἀστήρικτη ἀκροβασία. Ο νέος καλλιτέχνης πρέπει νὰ αἰσθάνεται κάθε στιγμή, πὼς κανένας παγωμένος κώδικας αἰσθητικῆς, καμμιὰ καθιερωμένη συνταγὴ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ δημιουργήσει δι, τι νομίζει καὶ μὲ τὸν τρόπο, ποὺ νομίζει αὐτὸς καλλίτερο. Μ' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ αἰσθάνεται καὶ τὴν βαρύτατη ὑποχρέωση γὰ δύσει ἔργο μὲ δικαιολογία καὶ μὲ εὐθύνη, ἀξιοὶ καὶ τῆς μεγάλης κοινωνικῆς του ἀποστολῆς καὶ τῆς προσιώνας καλλιτεχνικῆς παραδόσεως τοῦ τόπου του καὶ τῆς ἀτομικῆς του ἀξιοπρέπειας. Καταλαβαίνει δηλ. πολὺ καλά, πῶς ἡ «ἐλεύθερία» του σταματᾶ ἐκεὶ δόπου ἀρχίζει ἡ ἀσυδοσία, ἡ ἀνεύθυνη ἀκροβασία. Ο σκοπός, ὃς τόσο τῆς δργανώσεως, δὲν περιορίζεται στὰ καθαρὰ πνευματικὰ τοῦτα πλαίσια. Ἀγγίζει καὶ τὴν σημερινὴ καλλιτεχνικὴ μας πραγματικότητα. Ο ζωγράφος κι ὁ γλύπτης στὸν τόπο μας, καθὼς κι ὁ πεζογράφος κι ὁ ποιητής, ἀναγκάζονται γ' ἀφιερώσουν τὶς περισσότερες ὥρες τους σ' ἔνα βιοποριστικὸ ἐπάγγελμα, πολλὲς φορὲς ἀσυμβίστο μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασία τους, ἢ ἐγκαταλείπονται σὲ μιὰ ἔντιμη, μὰ σχι: γιὰ τοῦτο λιγώτερο ἀνυπόφορη καὶ ἀποκαρδιωτική, πενία, συνεχίζοντας τὴν φημισμένη ἐλληνικὴ παράδοση, ποὺ διαιωνίζει σὰν ὑποδειγμα-

τικὸν τρόπον ζωῆς ἡ Χρηστομάθεια. Δὲ μπόρεσα ποτὲ νὰ καταλάβω, γιατὶ δὲ πνευματικὸς ἀνθρωπος, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ὑψηλότερη ἔκφραση τοῦ πολιτισμοῦ ἐνὸς τόπου, πρέπει νὰ βρίσκεται σὲ ἀδυνατίᾳ νὰ ἴκανοποιήσει τίς στοιχειωδέστερες βιοτικές του ἀνάγκες, καὶ γιατὶ δὲ Μιχαὴλ Ἀγγελος, γιὰ νὰ φέρει ἔνα πρόχειρο παράδειγμα, ποὺ φιλονικοῦσε μὲ τὸν πάπα Ἰούλιο Β', γιὰ νὰ ἐπιτύχει μεγαλύτερη ὄλικὴ ἀνταμοιβὴ τῆς ἐργασίας του, πρόδινε — ἣν πρόδινε, φυσικά — τὴν εὐρύτητα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἰδιοτύχας του. Ἡ θεωρία τῶν μεγαλοφυῶν «πενήτων» πλαισιώνεται στὸ διάστημα τῶν αἰώνων ἀπὸ μιὰ παράλληλη θεωρία: τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἐδημιούργησαν τεράστια κατορθώματα ἀνάμεσα σὲ χλιδὴ καὶ μεγαλοπρέπεια: νὰ δὲ Ροδόπεν, νὰ δὲ Βάν Ντάκη, πρόχειρα ἐπίσης παραδείγματα. Στὸν τόπο μας, χρόνια καὶ χρόνια τώρα, τοποθετήσαμε γιὰ πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα τὴν πρώτη θεωρία: ἡ λύση εἴται βολικὴ καὶ ἀνέξοδη. Μὰ ηρθεῖ δὲ καιρός, δχ: βέβαια νὰ γεμίσουμε ἀπὸ πρυτανεῖα καλλιτεχνῶν καὶ λογίων τὴν Ἀθήνα — τέτοια ἀπαίτηση δὲν ὑπάρχει πουθενά — μὰ νὰ ἔξασφαλίσουμε στοὺς ἀνθρώπους ποὺ δουλεύουν γιὰ τὸν καλύτερο πολιτισμὸ μας τὴν ἀνεση, ποὺ θερμαίνει τὸν οἰστρο τῆς δημιουργίας, καὶ τὴν κοινωνικὴ θέση, ποὺ τοὺς είναι πραγματικὰ ἀπαραίτητη καὶ ποὺ ἀποτελεῖ μιὰ δίκαιη διφειλὴ μας στὴν πολύτιμη τους προσπάθεια. Ἡ δργάνωση τῶν «Ἐλευθέρων Καλλιτεχνῶν» τρέφει τὴν φιλοδοξία νὰ συνεργασθεῖ στενά μὲ τ' ἄλλα καλλιτεχνικὰ σωματεῖα, ὥστε μὲ τὴ διαφωτιστική τους πρωτόβουλία νὰ δημιουργήσουν οἱ ὅροι ἐκεῖνοι, ποὺ θὰ τοὺς δώσουν τὴν ἀρμόδια θέσην καὶ ἀντίκρου στὴν Πολιτεία καὶ μέσα στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Δὲν ἐπιχειρεῖ καρμιακὰ αἰσθητικὴ ἀξιολόγηση τῶν μελῶν της. Δὲν ὑποστηρίζει δὲι τὰ μέλη της δημιουργοῦν ἀριστουργήματα. Ο καθένας κάνει τὴν δουλειά του. Ἀριδόδια νὰ τὴν κρίνει καὶ νὰ τὴν τοποθετήσει δὲν είναι ἡ «Ἐνωση». Υπάρχουν ἔξω ἀπὸ τὴν περιοχή της οἱ ἀνθρώποι μὲ τὰ κριτήρια, δὲ κόσμος τῶν φιλοτέχνων, τὸ μεγάλο κοινὸν — ἔνα πλήθος προσώπων, ποὺ βλέπουν, ζυγίζουν καὶ κατασταλάζουν σὲ συμπεράσματα.

Δὲ θὰ κάμω κ' ἐγὼ ἐδῶ πέρα κριτική. Ἡ κριτικὴ θὰ γίνει στὸν τόπο της καὶ στὴν ὥρα της, διωσδιόλου ἀνεπηρέαστη, μπορεῖ καὶ πικρὴ σὲ μερικὰ σημεῖα της. Δὲν ἀφήνω, ως τόσο, τὴν εὐκαιρία νὰ μοῦ ξεφύγει, χωρὶς νὰ σημειώσω, πόσο μὲ συγκινοῦν αὐτὰ τὰ ἀδολακαὶ ζωτανὰ γιατί, ποὺ παλεύουν μὲ δλη τους τὴ δύναμη καὶ δλη τους τὴν καρδιὰ νὰ πλάσουν μιὰ καλύτερη γεοελληνικὴ τέχνη, νὰ φέρουν ἔνα νέο ἀνθίσμα καὶ μιὰ πρόθυμη φλόγα στὴν πολυκίνητη, μὲ καὶ συχνὰ τόσον ἀνεδαφική, καλλιτεχνικὴ μας ζωή. Μὰ κείνο, ποὺ περισσότερο φτερώνε: τὴν ἐλπίδα μου ἀντίκρου στὴ κίνηση τούτη βρίσκεται ἀκόμη μακρύτερα: είναι ἡ ἀγάπη τοῦ τόπου, ποὺ βλέπω ν' ἀναδίνεται τόσο λαχταριστὴ ἀπὸ τὴν διαδική αὐτὴ ἐκδήλωση. Καὶ τὴ θεωρῷ τόσο πολύτιμη καὶ τόσο γόνιμη, ποὺ δὲ διετάζω νὰ παρατηρήσω, πῶς μονάχα δ τεχνίτης ποὺ ξαναγρίζει στὸν ἔσυτό του καὶ βυθίζεται δισένα περισσότερο στὸ ὑπέδαφος, δπου κοιμοῦνται οἱ ρίζες τῆς πατρικῆς του γῆς, δ τεχνίτης, ποὺ δὲν προδίνει δηλ., καὶ τὸ φυλετικὸ χαρακτήρα του καὶ τὴν ἀθηναϊκὴ του ἰδιοτύπια, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μιλεῖ γιὰ εἰλικρίνεια καὶ γιὰ γνήσια δημιουργία. Δὲν καταφρονῶ οὔτε τὴν παρακολούθηση οὔτε τὴ γνώση τῶν ξένων ρευμάτων. Δὲ λησμονῶ, πῶς είναι πολλοὶ οἱ τρόποι ποὺ πλουτίζουν τὴ μάθηση καὶ τὴν πεῖρα. Μὰ αἰσθάνομαι, πῶς τὰ ἔνα καὶ τὰ ἐπίκτητα στοιχεῖα πρέπει νὰ μετουσιώνωνται σὲ μορφές ζωῆς — καὶ τοῦτο δὲ μπορεῖ νὰ γίνει ἔξω ἀπὸ τὴν ἰδιοτύπια τῆς φυτικῆς καὶ τῆς ἔθνικῆς καταγγῆς —, γιὰ νὰ κατασταλάζουν σὲ ἔργα πραγματικὰ ἀξιόλογα. Οι «Ἐλεύθεροι Καλλιτέχναι» μοῦ φαίνεται, πῶς ἐπιζητοῦν μιὰ τέτοια ἀκριβῶς μετουσιώση καὶ πῶς δὲ λησμογοῦν τὸ γνήσιο ἔσυτό τους. Νὰ ἔνα σημάδι ἀπὸ τὰ καλύτερα!

Τετραγωνικός Επίσημος Ειδικός Επίκλητος Καθηγητής
Επίκλητος Καθηγητής της Αρχαίας Μακεδονίας
Αποτέλεσμα: 3-27 Φεβρουαρίου 1937

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ

- 2 -

Δ. ΔΑΒΗΣ, Γ. Ιακωβίδου 33, τηλ. 81-637		76. Κόρινθος	Δρχ.	4.000
43. Πορτραΐτο Κας Δ.		77. 'Υπάτη	»	4.000
49. Φυτώριο	Δρχ. 8.000	78. Αἴγινα	»	4.000
50. Κτίστες	» 6.000			
51. Γκρεμισμένο γεφύρι, χαλκογρ. »	600	AΛ. ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, Θεσπιέων 6		
Γ. ΔΗΜΟΥ, Κάιρο		79. Πορτραΐτο του πατέρα		
52. Στή ρίζα του πεύκου, ξυλογρ. Δρχ. 600		80. 'Ελλής	Δρχ.	7.000
53. Ξεφόρτωμα στὸ Νεῖλο » »	600	81. Λατομεῖο	»	7.000
M. ΔΡΑΚΟΥ, Χερσανος 5		82. Μαρούσι	»	2.500
54. Μεσημέρι στὴ Μύκονο Δρχ. 3.500		83. 'Εργάτες, μελάνι	»	2.000
55. 'Αττικοί Λόφοι	» 3.000	84. Θέρος ξυλογραφία	»	300
56. 'Εκκλησοῦλες	» 2.500	85. Ψαράδες	»	300
57. Στενό Μυκόνου	» 2.500	86. Τρύγος	»	250
58. Σπίτι στήν πλαγιά	» 2.500	87. Λατόμισσες	»	250
EM. ΖΕΠΟΣ, Μέγαρον 'Εφεσίου		88. Βλασάκης	»	250
59. Λατομεῖο	Δρχ. 10.000	EΠ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Στεφ. Βυζαντίου 11		
60. Συκιά	» 8.000	89. 'Εργασία στήν Πάρο	Δρχ.	2.500
61. Πεντέλη	» 3.500	90. Λαϊκή 'Αγορά ξυλογραφία	»	350
K. ΟΕΤΤΔΑΔΟΣ, Πολυτεχνείου 3		91. 'Αλανι	»	300
62. 'Αρμάθιασμα καπνοῦ Δρχ. 9.000		92. Νάξος	»	200
63. Δρόμος Βρύναινας	» 6.000	93. 'Εκδρομή	»	200
64. Σανά	» 5.000			
65. Τό χωριό μου	» 4.000	IΦ. ΛΑΓΑΝΑ, Τεγέας 7		
Δ. ΚΑΦΗΣ, δόδος Κυριακοῦ καὶ πλα- τεῖα Φωτομάρα		94. Τραπέζι στὸ ὑπαίθριο, θάστατογρ. Δρχ.	2.000	
66. Λυκαβηττός	Δρχ. 12.000	95. Στήν έξοχή	»	2.000
67. Δειλινό	» 8.000	96. 'Απὸ τὸ Ναύπλιο	»	1.000
Φ. ΚΑΧΡΙΜΑΝΗ, Νάξου 89		97. » » »	»	1.000
68. Κεφάλι κορίτσιο Δρχ. 4.000		98. Σχολεῖο	»	1.000
69. Κεφάλι παιδιοῦ	» 4.000			
70. Κεφάλι γυναικός, λιθογρ.	» 500	L. ΛΑΜΕΡΑΣ, Σαλισβουργή 5		
71. Γυμνό ξυλογρ.	» 500	99. Λουσιμένη, γύψος		
72. Κεφάλι ἀνδρός » 500		99α Κολυμβήτρια, γύψος, σὲ μάρμ. Δρχ. 4.000		
Δ. ΚΕΝΤΑΚΑΣ, Βασιλικό Θέατρο		101. Κεφάλι κ. Δ. Κ., γύψος		
73. Τό πρώτο τράμ	Δρχ. 4.000	102. Κεφάλι κόρης, μάρμαρο	»	15.000
74. Πορτραΐτο Δασος Α. Κ.		103. Κεφάλι γυναικός	»	15.000
AΛΚ. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ, Κόρινθος		104. Κεφάλι γρηγᾶς, πηλός	»	10.000
75. Χωριάτισσες	Δρχ. 6.000	R. ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΗ, Πεσματζόγλου 1		
108. Τό ξαπλωμένο κορίτσι		105. Νεκρά φύσις	Δρχ.	4.500
109. Χιονόκαιρος, Μακεδονία		106. Νεκρά φύσις	»	3.500
M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ, Ταβουλάρη 20 Πα- τήσια, τηλ. 81-637		107. Τοπεῖο στή Λάρισσα	»	1.500
108. Τό ξαπλωμένο κορίτσι				
109. Χιονόκαιρος, Μακεδονία				

110. Ὁ κάμπος τὸ φθινόπωρο	Δρχ.	8.000	I. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ψαρρῶν 41
111. Ἀποξήρανση τοῦ βάλτου, ‘Αλμυρός	»	8.000	142. Κόρη, ὀνάγλυφο, μάρμαρο Δρχ. 17.000
112. Στὴν πρώρα τοῦ λόβερ	»	8.000	143. Μάσκα κοιμωμένης » 6.000
113. Ζωοπάζαρο	»	3.500	144. Κορμός, γύψος » 5.000
114. Ἀγορά, Καρδίτσα	»	3.500	145. Πορτραῖτο λατροῦ κ. Α. Ε. ἀνάγλυφο δρείχαλκος
115. Τέμπερα 1	»	2.000	
116. Τέμπερα 2	»	2.000	EΛ, ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΧΛΑ, Ἀμαζό- ζόνων 56, Καλλιθέα
Γ. ΜΟΣΧΟΣ, Πειραιῶς 36, τηλ. 54 778			
117. Γιὰ τὸ χωριό, Πίνδος	Δρχ.	8.000	146. Ἀκρόπολις Δρχ. 2.500
118. Πεῦκα	»	3.000	147. Τοπεῖο Σάμου, ὄδατογρ. » 1.500
119. Ἀπὸ τὸ Σαρωνικό	»	2.000	148. Μνημεῖο Φιλοπάππου » 1.500
120. Παραπορτιανή, Μύκονος, ξυλογραφία	»	400	ΥΠ. ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ, Ἀγ. Νικολάου 44
121. Ἀπὸ τὴ Μύκονο ξυλογραφία	»	300	149. Κατασκευὴ γεφύρας Ἰλισσοῦ Δρχ. 8.000
122. Ρουμελιώτες	»	300	150. Ἐθνικός Κήπος » 3.500
123. Ἀπὸ τὸ Καρπενῆσι	»	200	
124. Δρομάκι στὴ Μύκονο	»	200	Δ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΟΥ, Αἰγέως 8
Ν. ΝΑΚΗΣ, Κολλέγιον Ἀθηνῶν			
125. Λαϊκό Πανηγύρι	Δρχ.	15.000	151. Νεκρὰ φύσις Δρχ. 3.000
Ν. ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Πολυτεχνείου			152. Περίπατος, σμάλτο, » 2.500
126. Πορτραῖτο κοριτσιοῦ			153. Φθινόπωρο, » 2.000
127. Ἀπὸ τὸ Χαλάνδρι	Δρχ.	6.000	154. Ἀρχαϊκό, » 1.800
128. Ἀπὸ τὸ Βασιλικὸ Κήπο	»	3.000	155. Κρυστάλλινο, ἐγχέρακτο » 25.000
129. Μουσεῖο μελάνι	»	1.200	
130. Κηφισσιά	»	1.200	E. ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ — ΖΟΓΓΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
131. Μουσεῖο	»	1.200	Νέα Σμύρνη, τετρ. 119 ἀριθ. 21
132. Ναύπλιο	»	1.000	156. Πορτραῖτο Κας Ε. Δ. Δρχ. 2.500
133. Λεωφ. Ἀλεξάνδρας	»	800	157. Τοπεῖο Δρχ. 2.500
κ. ΝΤΑΚΙΟΣ, Μομφεράτου 20			158. Νεκρὰ Φύσις, ὄδατογρ. » 2.500
134. Λεῦκες	Δρχ.	6.000	
135. Τοπεῖο	»	5.000	N. ΠΕΡΑΝΤΙΝΟΣ, Ζαλεύκου 1
136. Τοπεῖο	»	4.000	
137. Τοπεῖο Πίνδου, ὄδατογρ.	»	4.000	159. Γυμνός, γύψος Δρχ. 5.000
138. Τοπεῖο	»	4.000	160. Κεφάλι κόρης, μάρμαρο » 5.000
ΙΠΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, Ψυχικό, τηλ. 7-190			
139. Πορτραῖτο κ. Α. Κ.			κ. ΠΛΑΚΩΤΑΡΗΣ, Δήμητρος 66
140. Ἡ λίμνη τοῦ Μαραθώνος ἀπὸ τὰ Κιούρκα	Δρχ.	9.000	161. Καστέλλασ, ὄδατογρ. Δρχ. 3.000
141. Ὁ σκύλος μου, λιθογρ.	»	350	162. Ντάπια, Σπέτσαι, ὄδατογρ. » 2.500
			B. ΣΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ, Πάρνηθος 57
			163. Στὴ χώρα τῶν κυκλώπων Δρχ. 23.000
			164. Στὸ δρόμο » 9.000
			165. Τὸ δάσος μᾶς καλεῖ » 8.000
			166. Πεύκο στὸ Δασφύ, μολύβι » 1.500
			A. ΣΤΡΙΦΤΟΥ, Ἀχιλλέως 16
			167. Φοντάνα Νάξου Δρχ. 4.000
			168. Σπίτια τῆς Νάξου, μελάνι » 1.500

Α. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Πειραιώς 36,

169. Γυναῖκα στὸ ὄπαιθρο Δρχ. 7.000
Γ. ΣΥΡΙΓΟΣ, Ζαΐμη 58, Πειραιεύς
170. Πέραμα Πειραιῶς Δρχ. 4.000
171. Ρυμουλκά Πειραιῶς, ὑδατογρ. » 1.500
172. Τελωνεῖο Πειραιῶς » » 1.500
173. Παληῆ Ἀθήνα » » 1.500
174. » » » » 1.500
Α. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, Πατιωνίου 26
175. Νεκρὰ φύσις Δρχ. 4.000

Δ. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ, Καλλιφρενᾶ 8

176. Ἀσπίδα, γύψως, σὲ μάρμα-
ρο ἢ δρείχαλκο Δρχ. 10.000
177. Κεφάλι κ. Λ. Λ., γύψος, σὲ
μάρμαρο ἢ δρείχαλκο » 8.000
Η. ΦΕΡΤΗΣ, Κλεομένους 2
178. Ἀθήνα Δρχ. 7.000
179. Γέφυρα Σταδίου » 5.000
180. Νταμάρι Σφαγείων » 4.000
181. Μεταφορὰ τούβλων » 3.500

Δ. ΠΑΣΧΑΛΗ, Πεσματζόγλου 8

182. Τοπεῖο Δρχ. 2500

1861

Δ. ΓΑΛΑΝΗΣ

‘Η *Ωραία ’Αθηναία

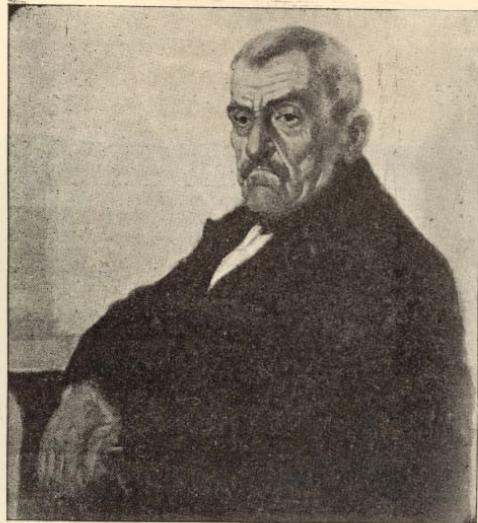
Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ξαπλωμένο κορίτσι

ΕΥΘ. ΓΚΙΚΑΔΗΣ

Κεφαλή γυναικός

Α. ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Πορτραΐτο του Πατέρα

Μ. ΔΡΑΚΟΥ

Έκκλησοθλες

Δ. ΓΙΟΛΔΑΣΗΣ

·Αγροτική σύλη·

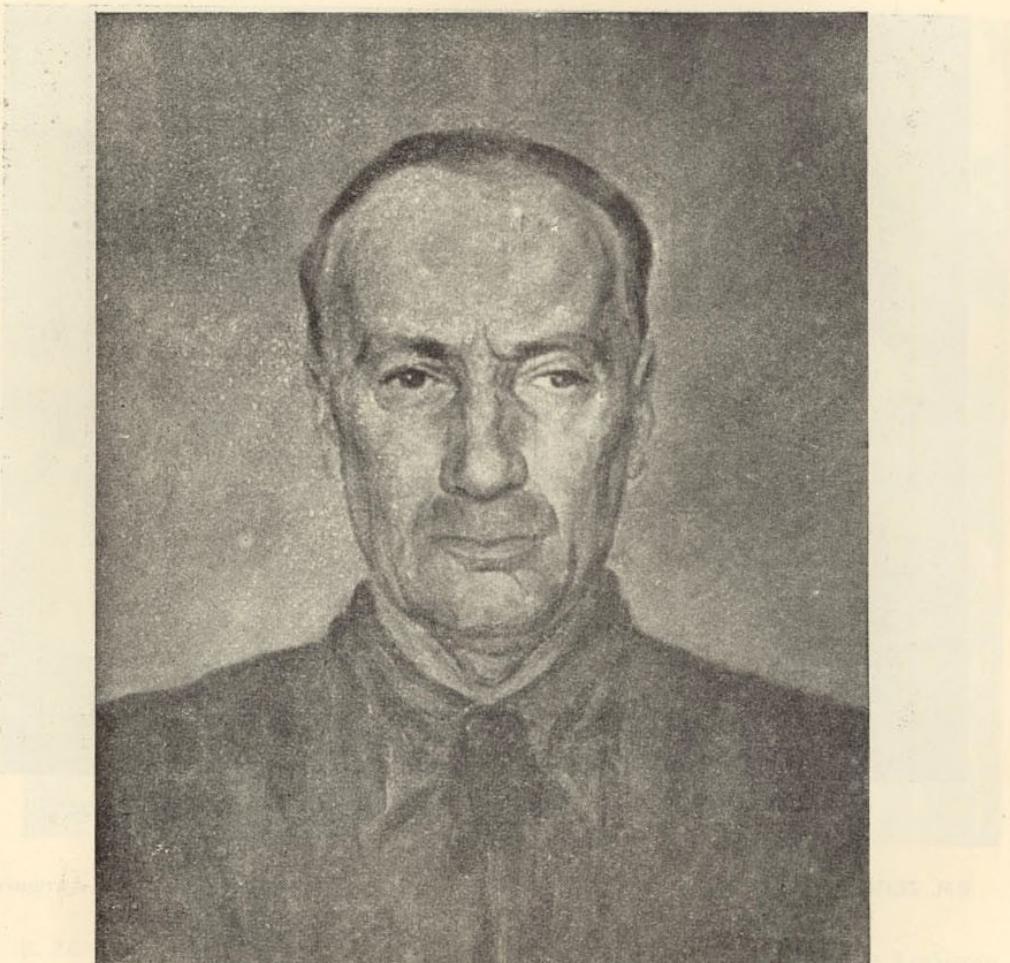
Λ. ΛΑΜΕΡΑΣ

Κεφάλι κόρης—μάρμαρο

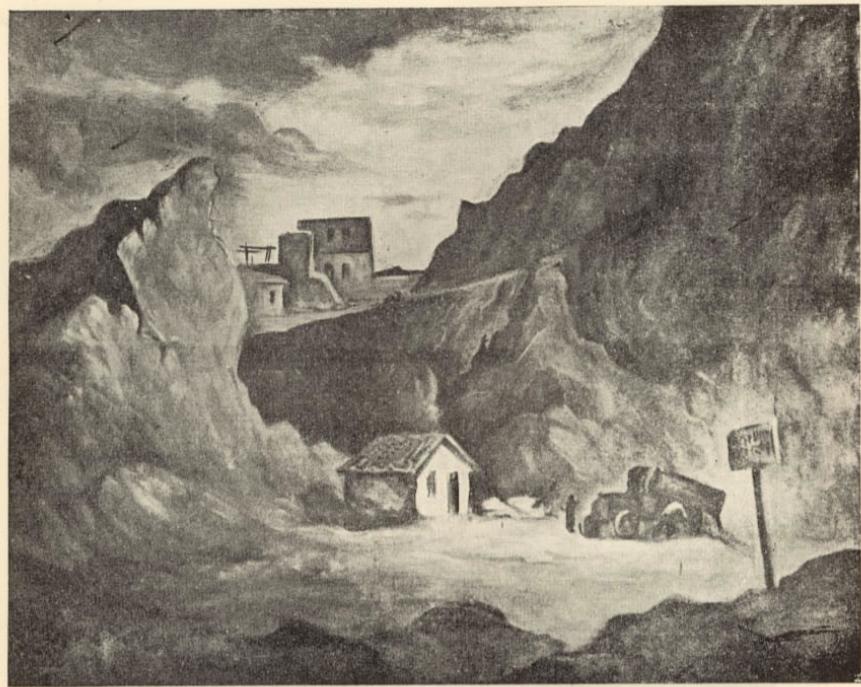
ΑΛ. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ

Χωριάτισσες

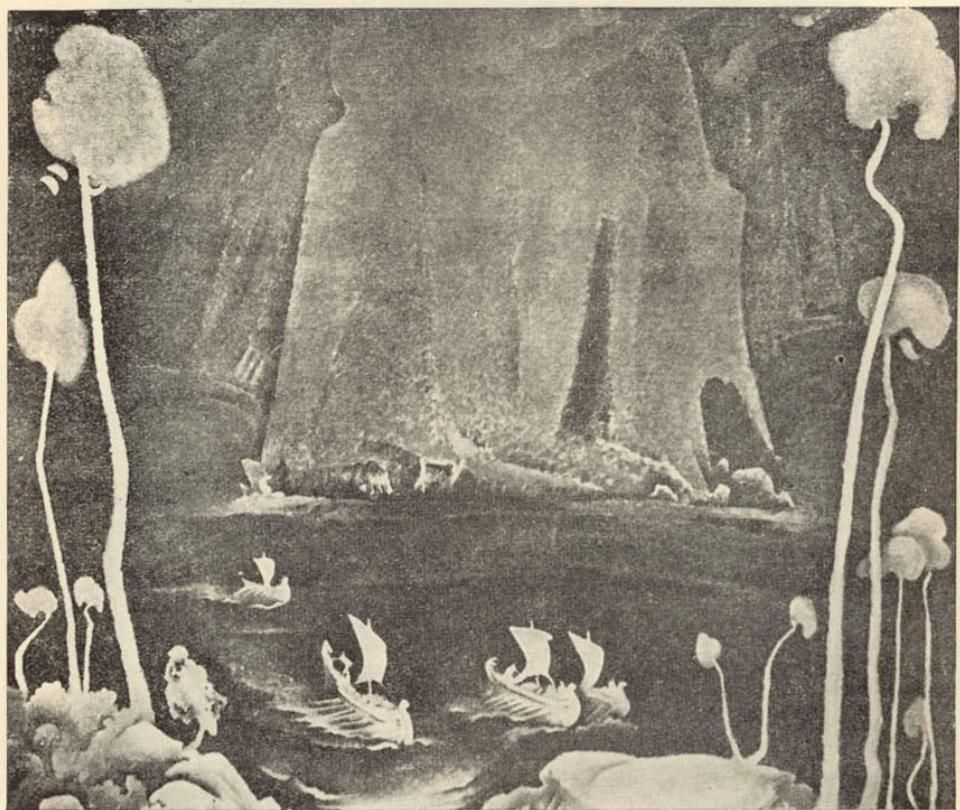
Θ. ΒΟΥΤΥΡΑ

Δημοσθ. Βουτυρᾶς

ΕΜ. ΖΕΠΟΣ

Λατομεῖο

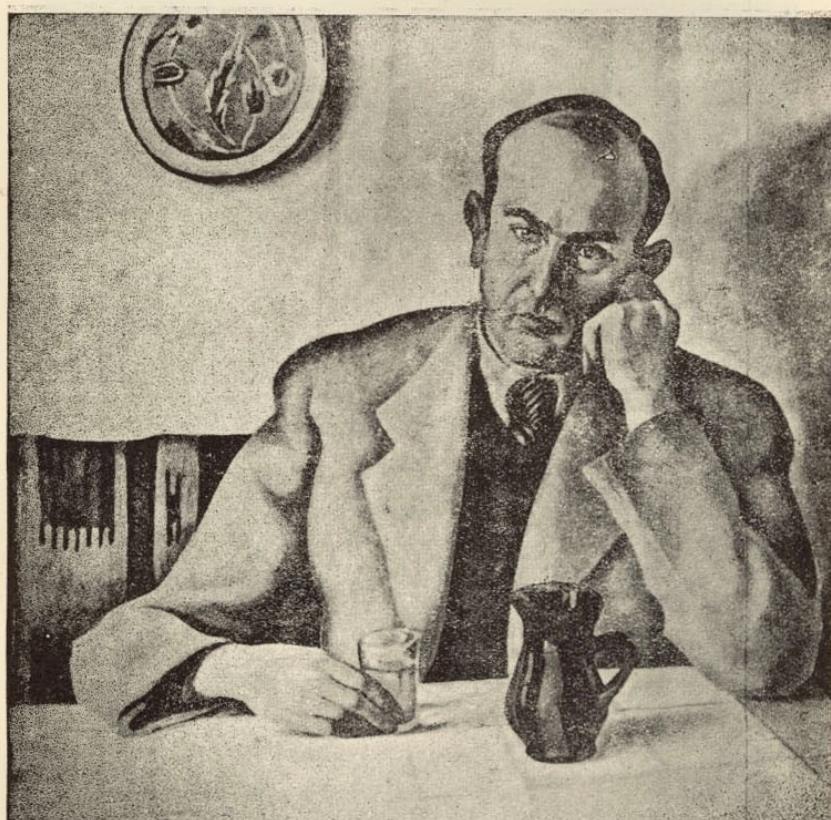
Β. ΣΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ

Στή χώρα τῶν Κυκλώπων

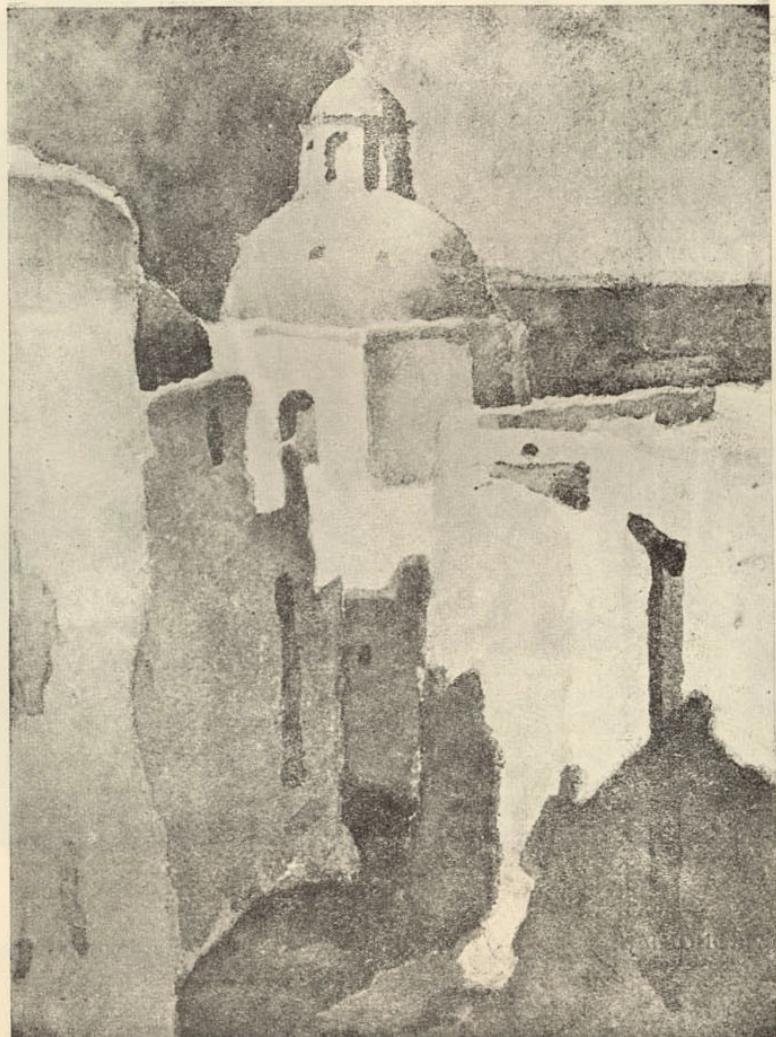
ΥΠ, ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ

Κατασκευή Γεφύρας Ηλισσοῦ

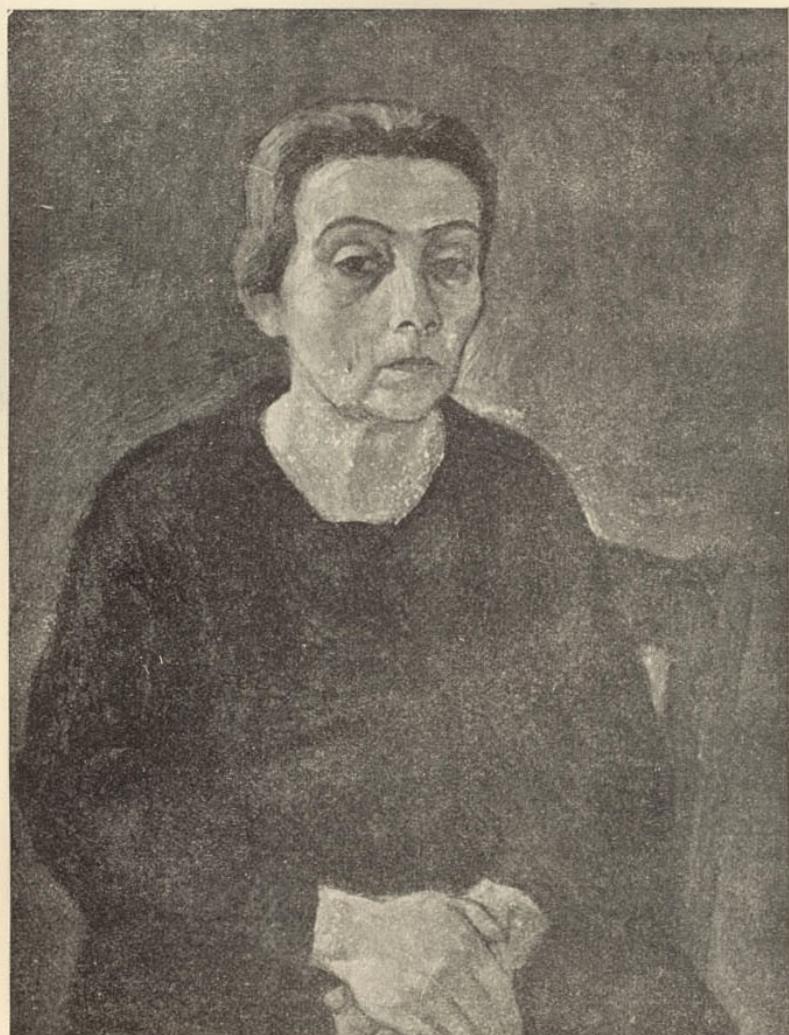
ΙΠΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Портрет А. К.

Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

*Ερημοκλήσι (ύδατογραφία)

Δ. ΔΑΒΗΣ

Πορτραΐτο Κας Δ.

Κ. ΝΤΑΚΟΣ

Λεύκες

Δ. ΚΑΦΗΣ

Λυκαβηττός

ΤΖΕΝΗ ΑΡΓΥΡΟΥ

Γαρύφαλλα

Α. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

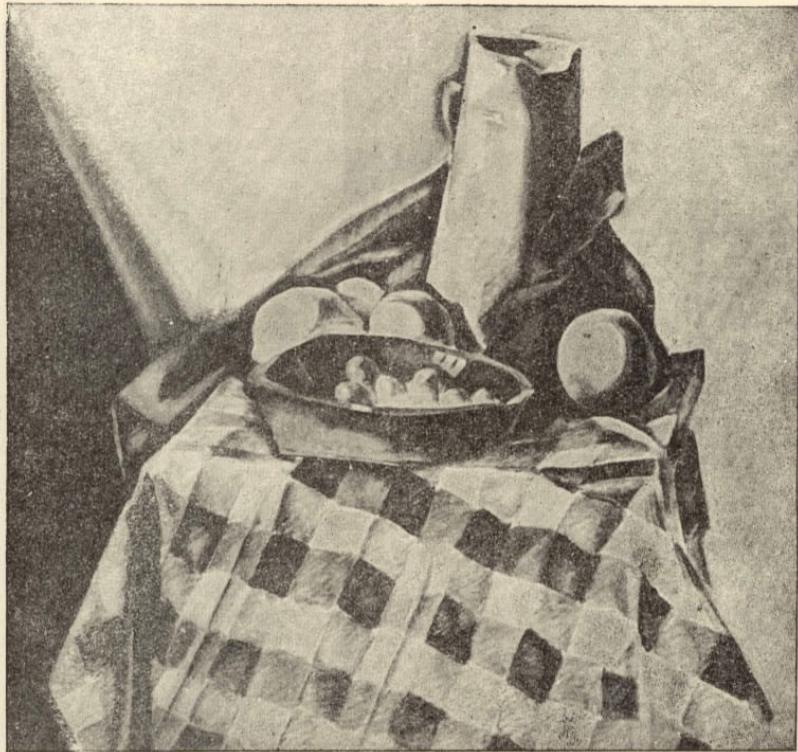
Γυναῖκα στὸ "Υπαίθρο"

Ε. ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ—ΖΟΓΓΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Πορτραΐτο Κας Ε. Δ.

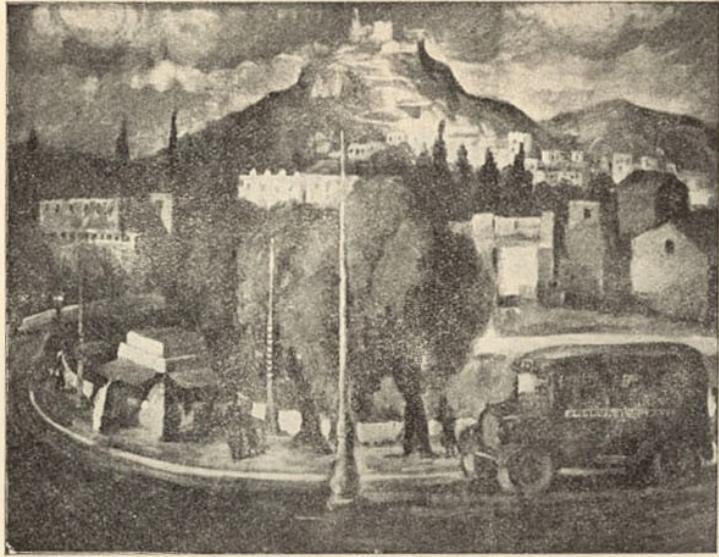
P. ΛΕΟΝΤΑΡΙΘ

Νεκρά φύσις

Γ. ΜΟΣΧΟΣ

Γιά τό βουνό Πίνδος

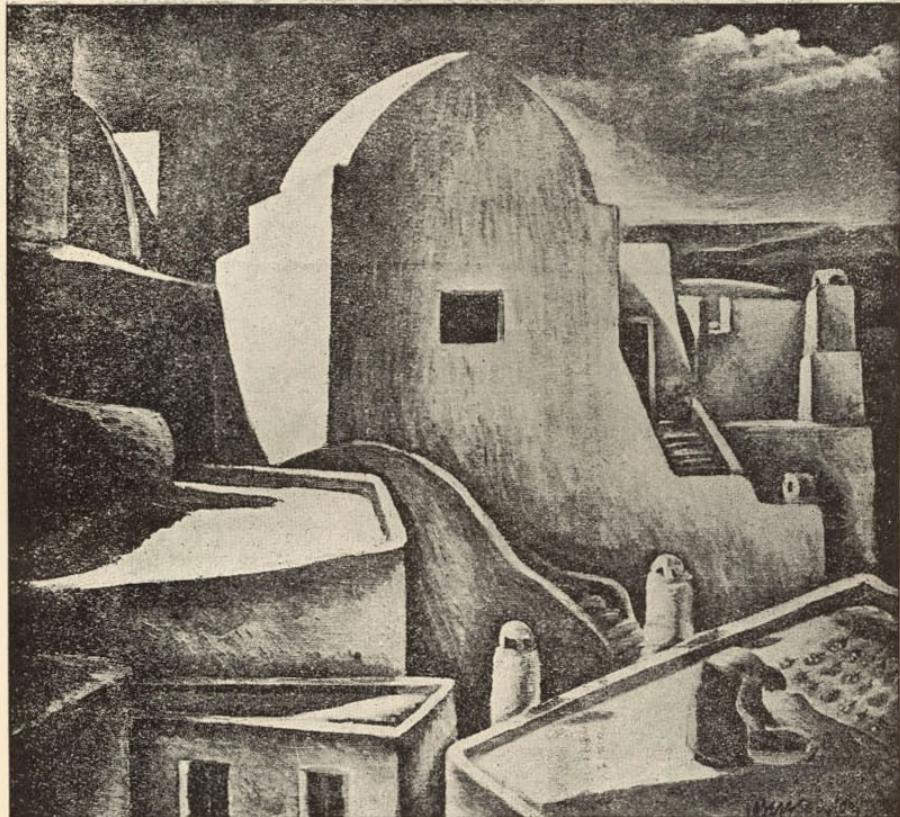
ΗΛ. ΦΕΡΤΗΣ

Γέφυρα Σταδίου

Δ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΟΥ

Νεκρά φύσις

Γ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΗ

Σαντορίνη

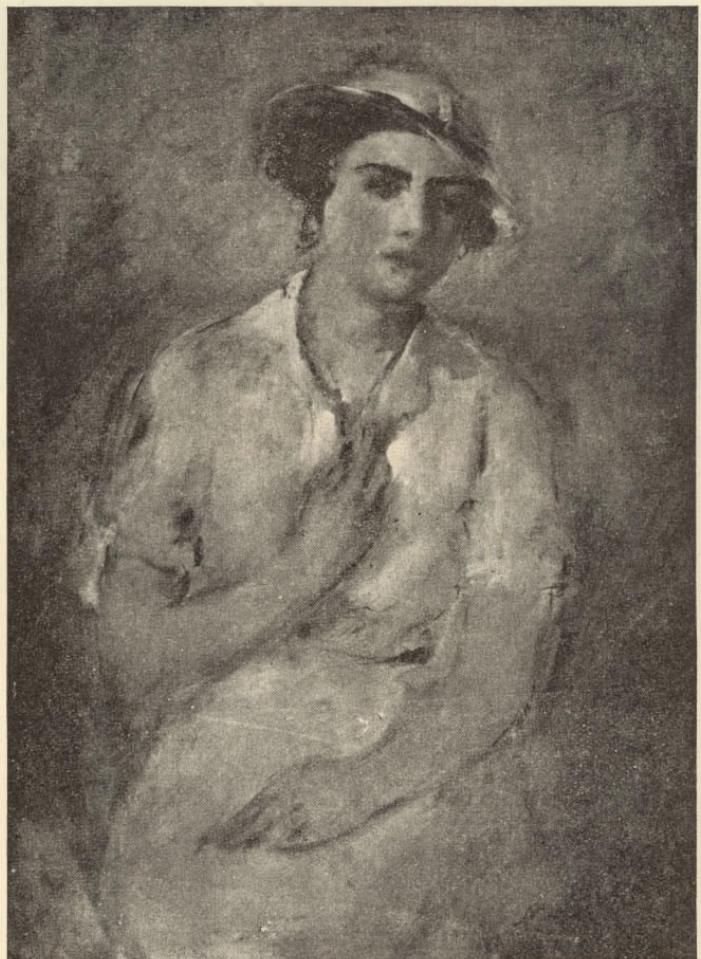
Α. ΣΤΡΙΦΤΟΥ

Φοντάνα Νάζου

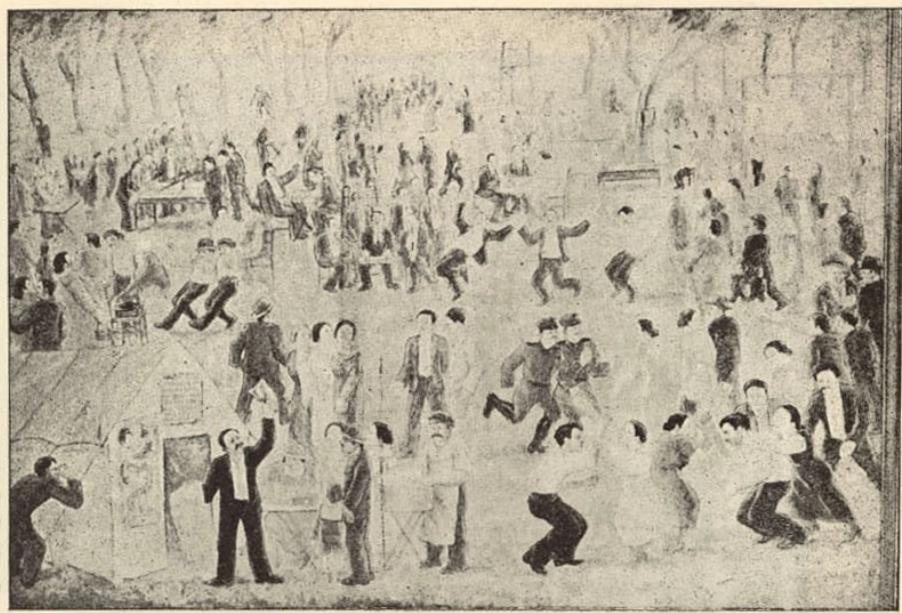
Ε. ΒΑΒΟΥΡΗΣ

Τά γελάδια, γύψος

Ν. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πορτραΐτο κοριτσιού

Ν. ΝΑΚΗΣ

Λαϊκό πανηγύρι

Α. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Νεκρά φύσις

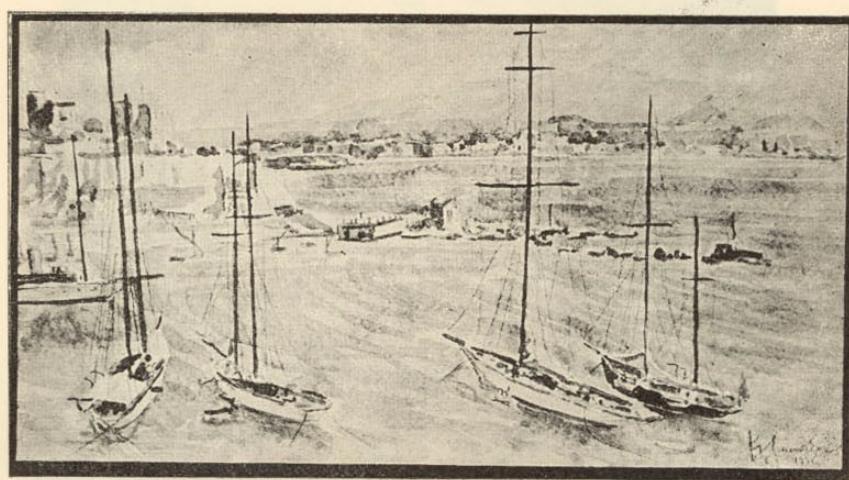
Γ. ΣΥΡΙΓΟΥ

Πέραμα Πειραιώς

Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Έργασία στήν Πάρο

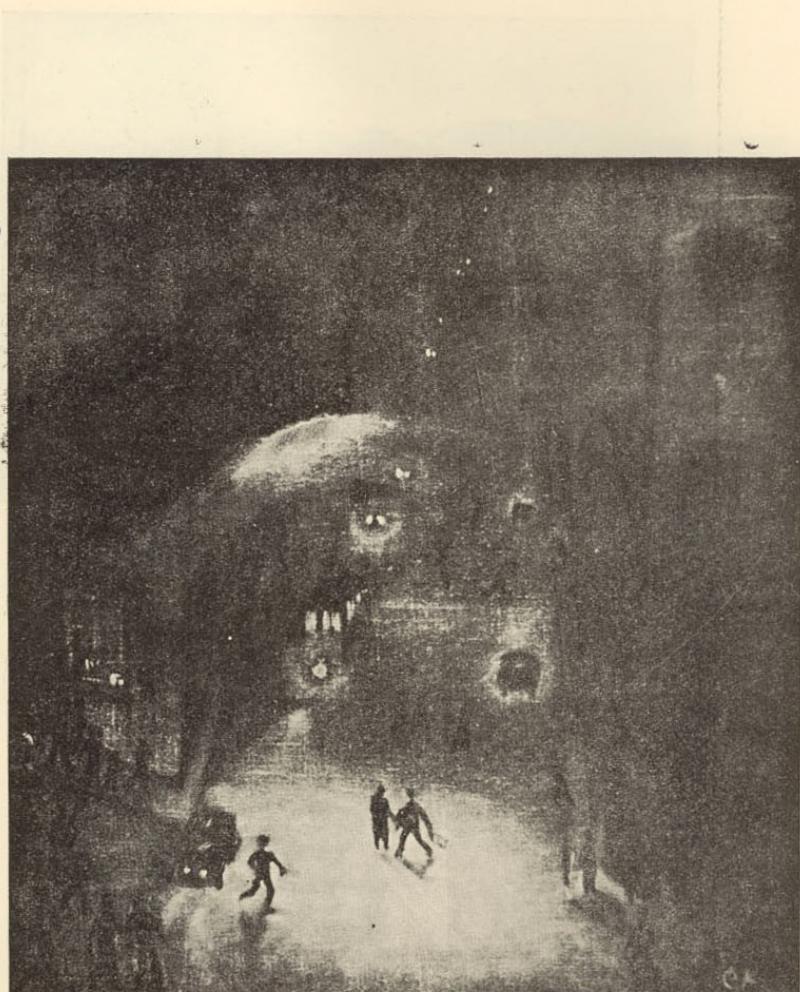
Κ. ΠΛΑΚΩΤΑΡΗΣ

Καστέλλας

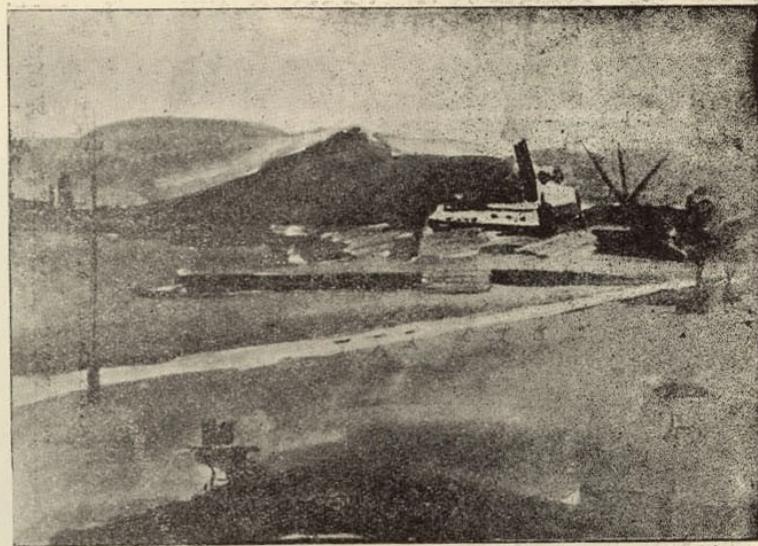
Φ. ΚΑΧΡΙΜΑΝΗ

Πορτραΐτο κοριτσιού

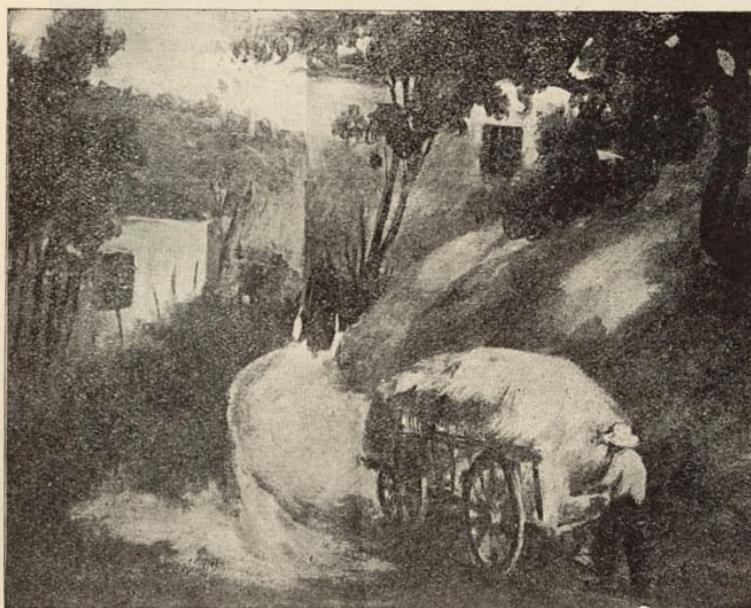
Δ. ΚΕΝΤΑΚΑΣ

Τό-πρωτο τρόμ

ΙΦ. ΛΑΓΑΝΑ

Τοπείο Ναυπλίου (ύδατογραφεία)

Κ. ΘΕΤΤΑΛΟΣ

Σανά

Δ. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ

Ασπίδα

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΕΜΑΝΟΥΗΑ

*Ακρόπολις

Δ. ΠΑΣΧΑΛΗ

Τοπεῖο

Δ. ΓΡΑΦΕΙΑΔΟΥ

Σκύρος

Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Μάσκα κοιμωμένης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ο ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΑ "ΧΡΟΝΙΚΑ,"
ΕΚΔΙΔΕΙ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΤΡΙΜΗΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΣ ΠΟΛΥ-
ΤΕΛΕΣΤΑΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ, ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΘΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΣΟΒΑ-
ΡΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΕ-
ΛΕΤΕΣ, ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ, ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ, ΧΑΡΑΚΤΩΝ, ΚΑΙ ΓΛΥΠΤΩΝ,
ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΑΪΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΕΙΚΟ-
ΝΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ
ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΝ.

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΙΩΣΗΦ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΗΝΑΙ
"ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ," ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 36 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 53-570